5. Finanční ochrana. Katastrofické náklady.

6BMZS1

Managementnzdrvotních služeb

Ing. Daniela Kandilaki, Ph.D.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Obsah

- Finanční ochrana
- Soukromé platby
- Mikro pohled
- Makro pohled
- Lorenzova křivka

Cíl 5. přednášky

- definování finálního cíle: Finanční ochrana
- vysvětlení pojmu: Katastrofické výdaje

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

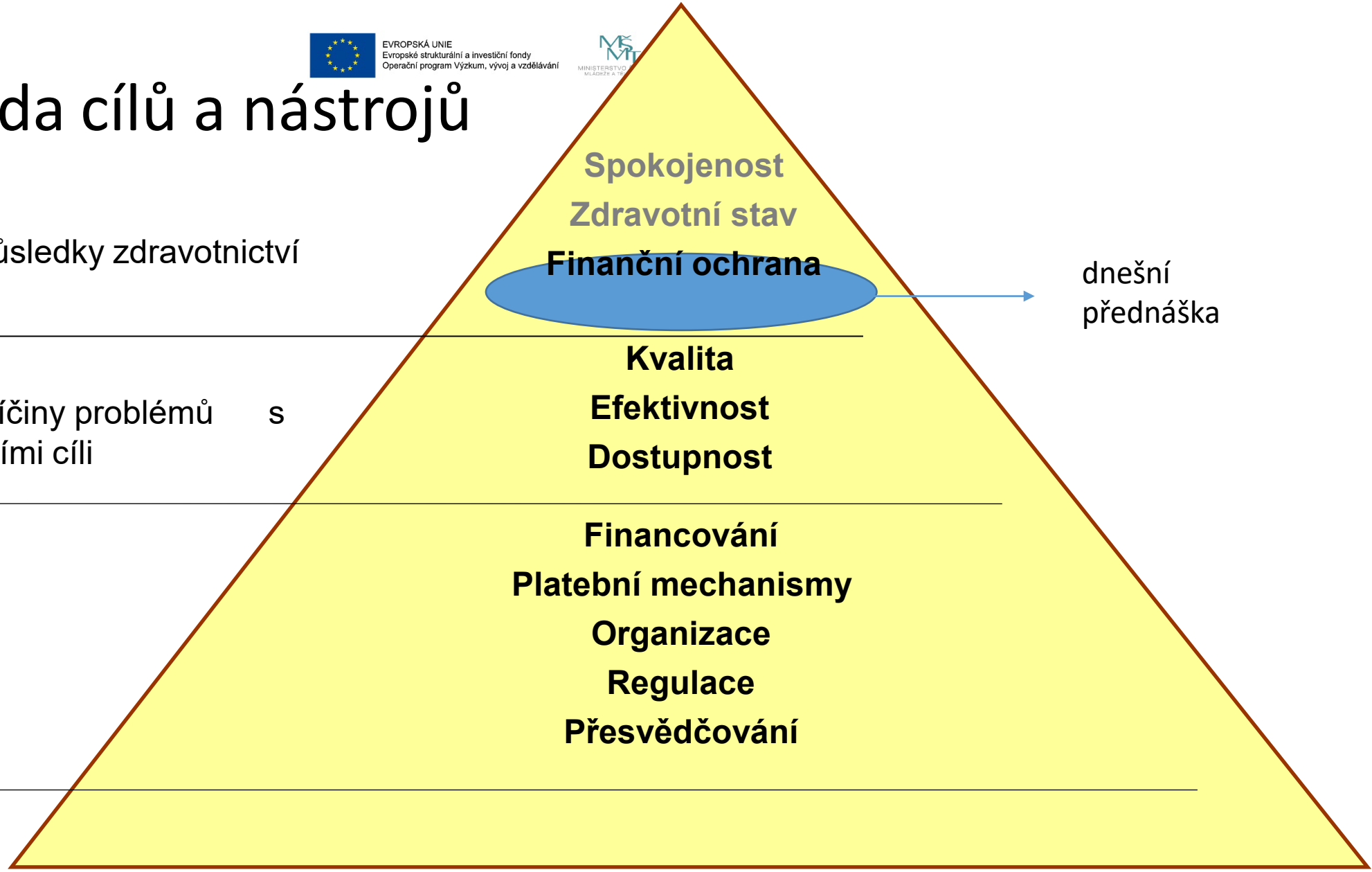
Pyramida cílů a nástrojů

FINÁLNÍ CÍLE
odrážejí výsledky, důsledky zdravotnictví

DÍLČÍ CÍLE
propojují základní příčiny problémů s finálními výkonnostními cíli

NÁSTROJE

PARAMETRY

Zdroj: Hsiao, 2001

Zamyslete se: Finanční ochrana

- co je finanční ochrana ve zdravotnictví a komu je určena?

Finanční ochrana

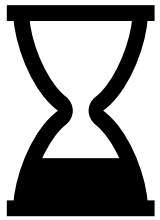
- Důležitý cíl zdravotního systému
- Znamená, že pacienti v důsledku čerpání zdravotní péče nejsou vystaveni katastrofální úrovni výdajů na zdravotnictví.
- Rizika, kterým domácnost čelí z pohledu nákladů na zdravotní péči jsou distribuovány přiměřeně schopnosti platit a ne dle rizikovosti nemoci
- Veřejné výdaje na zdravotnické služby jsou nezbytné k zajištění rovného přístupu ke zdravotnickým službám a k finanční ochraně pacientů.

Finanční ochrana

- Pokud v systému dominují soukromé výdaje, pacienti nejsou finančně chráněni.
- Zvyšuje se počet domácností, které se dostávají do vážných finančně obtížných situací.
- Opatření finanční ochrany pomáhají lidem vyhnout se velkým a nepředvídatelným nákladům na vážnou nemoc
- co je vnímáno jako "nespravedlivé":
  - vysoké neočekávané náklady
  - vysoce regresivní platby

Zamyslete se…

- Co ovlivňuje finanční ochranu ve zdravotnictví?

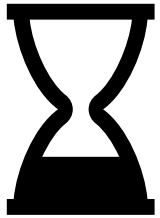

Finanční ochranu mohou ovlivňovat **i běžné náklady** na zdravotní péči, které podléhají **soukromým/přímým platbám**

Zamyslete se…

- Jaké existují přímé/soukromé platby ve zdravotnictví ČR?

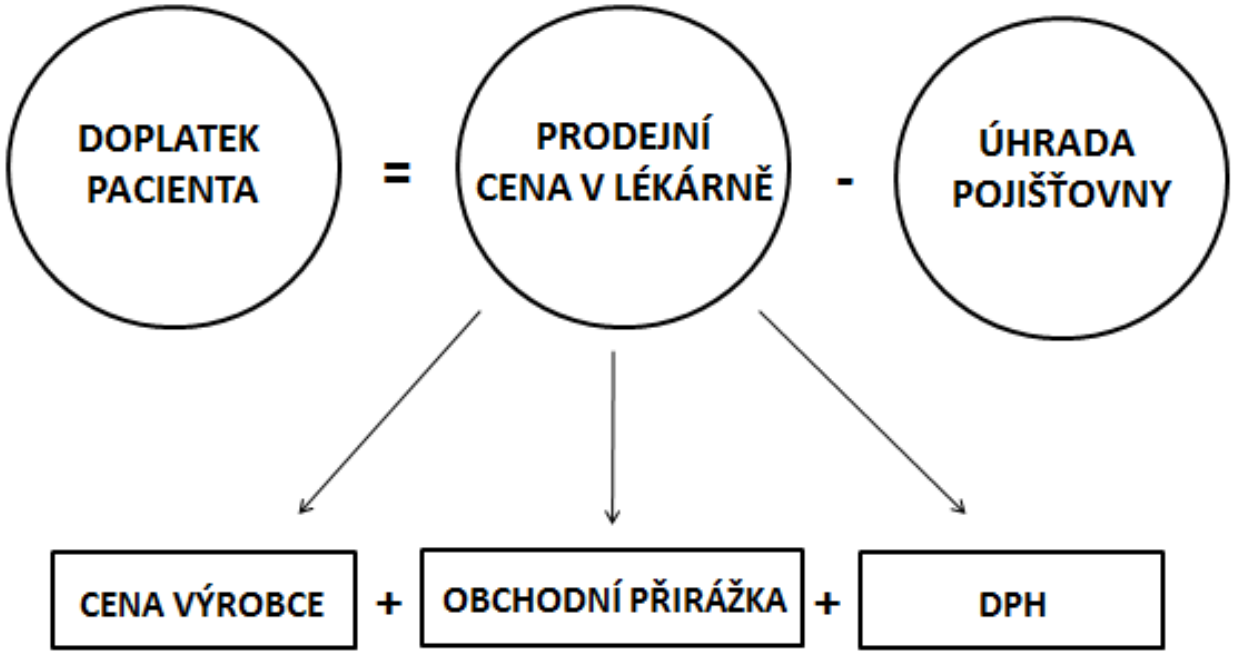
Soukromé platby ve zdravotnictví

Soukromé výdaje domácností ČR jsou spíše doplňkovým zdrojem financování zdravotní péče

1. Doplatky za léky na předpis a OTC
2. Zdravotnické pomůcky
3. Nemocniční péče
4. Ambulantní péče
5. Stomatologie
6. Laboratoř

1. Doplatky za léky na předpis a OTC

HRAZENÉ LÉKY

V roce 2015 se snížila DPH na léky z 15 na 10 % (ČR)

2. Zdravotnické pomůcky

- Předepisující lékař do žádanky odůvodni předepsání pomůcky s ohledem na zdravotní stav.
- Pomůcka je plně nebo částečně hrazená zdravotní pojišťovnou
- Poukaz
- Př.: invalidní vozík, polohovací lůžko, antidekubitní podložky, berle a hole, chodítka, ortézy

3. Nemocniční péče

- Nadstandardní pokoje
- Otec u porodu
- Lepší strava
- Pohotovost
- ….

Ceník

platnost od 8.10.2018

Pokoj s vlastním sociálním zařízením	1 – 14 nocí	15 – 60 nocí	61 a více nocí
Cena za os./noc při obsazení 1 osobou (druhé lůžko volné)	850 Kč	480 Kč	360 Kč
Cena za os./noc při obsazení 2 osobami	550 Kč	320 Kč	240 Kč
Přistýlka / rozkládací křeslo při plném obsazení pokoje	300 Kč	200 Kč	150 Kč
Late check-out do 17 hod./pokoj	450 Kč		
Late check-out do 17 hod./apartmán	850 Kč		
Parkování pro 1 osobní automobil/ 24 hod.		100 Kč	

Uvedené ceny obsahují DPH – ubytovací služby 15 %, parkovné 21 %.

- nadstandardní ubytovací služby hotelového typu
- nadstandardní strava
  - Snídaně 64 Kč
  - Oběd 82 Kč
  - Večeře 82 Kč
  - Celodenní menu 200 Kč
- přístup do bezdrátové sítě (WiFi)
  - 100 Kč včetně DPH za 25 hodin připojení

Vzorový příklad

4. Ambulantní péče

- potvrzení pro řidičský
- zbrojní průkaz
- vstupní vyšetření do zaměstnání
- Dobrovolné nadstandardní služby
  - objednání e-mailem či SMS
  - upozornění na preventivní kontrolu
  - .....

Vzorový příklad

Vstupní prohlídka Lékařská prohlídka pro zaměstnavatele	400.- Kč
Potvrzení autoškoly Prohlídka k posouzení zdravotní způsobilosti k řízení motorových vozidel(60-68let)	400.- Kč
Prohlídka k ověření zdravotní způsobilosti k řízení motorových vozidel pro řidiče nad 70 let	200.- Kč
Prohlídka k posouzení zdravotní způsobilosti k držení zbrojního průkazu	850.- Kč
Prohlídka k ověření zdravotní způsobilosti k prodloužení platnosti zbrojního průkazu	450.- Kč
Prohlídka k posouzení zdravotní způsobilosti ke studium	100,00 Kč
Prohlídka k posouzení zdravotní způsobilosti ke sportovní činnosti	290.- Kč
Vystavení zdravotního průkazu pracovníka v potravinářství	200.- Kč
Výpis ze zdravotní dokumentace	100.- Kč
Aplikace očkovací látky nehrazené ze zdravotního pojištění (neobsahuje cenu očkovací látky)	150.- Kč
Lékařská zpráva o zdravotním stavu vystavená dle zdravotní dokumntace k jiným než léčebným účelům (bolestné, životní pojištění apod.)	250.- Kč
Vystavení náhradního hlášení (ztráta průkazu pracovní neschopnosti)	200.- Kč
Vyjádření lékaře na příslušném tiskopise před umístěním do ústavu sociální péče	230.- Kč
Lázně samoplátce (laboratorní vyšetření platí pacient-samoplátce, v příslušné laboratoři)	250,00 Kč
Profesní průkaz	400,00 Kč
Kopírování/tisk zdravotní dokumentace na žádost pacienta (1 strana/ČB)	5.- Kč
Poštovné (zaslání dokumentace poštou / ČR)	50.- Kč
Předoperační vyšetření k zákrokům nehrazeným z veřejného zdravotního pojištění (laboratorní vyšetření není započítáno, klient hradí přímo v laboratoři dle ceníku příslušné laboratoře)	550.- Kč
CRP test odlišující virové a bakteriální infekce s interpretací výsledku na počkání (samoplátci)	180.- Kč
INR test srážlivosti krve s interpretací výsledku na počkání (samoplátci)	180.- Kč
Stanovení hladiny cukru v krvi glukometrem s interpretací výsledku na počkání (samoplátci)	50.- Kč
FOB test – screeningové vyšetření k časné diagnóze a prevenci nádorů tlustého střeva a konečníku (samoplátci)	300.- Kč
EKG vyšetření včetně vyhodnocení (samoplátci)	400.- Kč
Komplexní vyšetření lékařem včetně EKG (samoplátci)	900.- Kč
Cílené vyšetření lékařem (samoplátci)	500.- Kč
Kontrolní vyšetření lékařem (samoplátci)	250.- Kč
Potvrzení o studiu pro registrované pacienty	ZDARMA

5. Stomatologie

- Výkon buď plně pojišťovnou hrazený a pacient neplatí žádný doplatek
- Výkon není hrazený z veřejného zdravotního pojištění a pacient si ho musí zaplatit sám.
- Př. použití nadstandardních materiálů, implantáty…
- Ceny vycházejí z individuální kalkulace ordinace

Vzorový příklad

Vstupní vyšetření (registrace) ..... hradí ZP
Preventivní prohlídka **(2x ročně)** ..... hradí ZP
RTG vyšetření ..... hradí ZP
Extrakce zubu ..... hradí ZP
Lokální anestezie ..... hradí ZP
Bělení zubů (kombinace ordinačního s domácím) ..... obě čelisti / **5.000.-**
Pískování ..... obě čelisti / **1.000.-**

KONZERVAČNÍ OŠETŘENÍ

Amalgámová výplň (kapslovaný amalgám) **500.-**
Skloinomerní výplň **400.-**
Fotokompozitní výplň (dle rozsahu) ..... **700.-** až **1.200.-**
Fotokompozitní dostavba zubu a remodelace hrbolků **1.500.-**
Dentapregová dlaha **1.500.-**

ENDODONTICKÉ a POSTENDODONTICKÉ OŠETŘENÍ

Endodontické ošetření kořenových kanálků **včetně dostavby korunkové části zubu fotokompozitní výplní**. Léčba kořenových kanálků se skládá z několika dílčích časově náročných zákroků. Celková částka ošetření zahrnuje strojové opracování kořenových kanálků, měření jejich délky pomocí apexlokátoru, postupná desinfekce kořenových kanálků a jejich zapečetění.

Přední zub (zub číslo 3, 2, 1) **1.200.-**
Třenový zub (zub číslo 5, 4) **1.500.-**
Stolička (zub číslo 8, 7, 6) **2.500.-**
Calxyd – **dočasná** desinfekční pasta do kořenových kanálků (nutnost aplikace určuje lékař) **300.-**
Litá kořenová nástavba **1.000.-**
Sklovláknový čep FRC **1.000.-**

PROTETICKÉ PRÁCE

OTISKOVÁNÍ **0.-**

Fixní protetika

Korunka (sólo korunka, cena dle typu zvoleného materiálu) ..... **2.900.-** až **4.400.-**
Korunka (člen můstku, cena dle typu zvoleného materiálu) ..... **2.600.-** až **4.200.-**
Keramická fazeta **3.800.-**
Provizorní (ochranná) korunka **600.-**
Provizorní můstek (pouze dočasně řešení, fixní náhrada po extrakci na dobu hojení)
rozsah do 6-ti zubů **1.000.-**
rozsah 7 a více zubů **1.500.-**

Snímací protetika

Celková snímací náhrada ..... hradí ZP
Částečná snímací náhrada (se sponovou retencí) **3.000.-**
Imediátní (provizorní) náhrada **4.000.-**

SANKCE

Opakované **nedodržení sjednaného termínu** bez zrušení (tel. nebo SMS nejpozději den předem) ..... **300.- / vyřazení z evidence**
Absence preventivních prohlídek (včetně pacientů s celkovými snímacími protézami) ..... **vyřazení z evidence**

UPOZORNĚNÍ

Pacienti, kteří **nedodržují stanovený léčebný plán** a docházejí jen v případě bolesti, budou ošetřeni **pouze** v řádně objednaném termínu dle časové možnosti lékaře, nikoli jako neodkladný akutní stav.

Vstupní vyšetření	990,00 Kč
Preventivní stomatologická prohlídka	570,00 Kč
Cílené stomatologické vyšetrení – konzultace	670,00 Kč
Vstupní pedostomatologické vyšetrení	640,00 Kč
Preventivní pedostomatologická prohlídka	390,00 Kč
Výplach	290,00 Kč
Pečetění fisur – 1 kvadrant	2 200,00 Kč
Jednoplošková výplň zubu	1 360,00 Kč
Dvouplošková výplň zubu	1 670,00 Kč
Tříplošková výplň zubu	2 030,00 Kč
Fotokompozit – jedna ploška (vč. krčku)	1 900,00 Kč
Fotokompozit – dvě plošky (vč. frontálního úseku)	2 700,00 Kč
Fotokompozit – dvě plošky – distální zub	2 980,00 Kč
Fotokompozit – tři plošky (vč. frontálního úseku)	2 980,00 Kč
Fotokompozit – tři plošky – distální zub	3 780,00 Kč
Rekonstrukce korunky zubu – přímá (kompletní dostavba)	4 060,00 Kč
Vyžádané akutní ošetření neregistrovaného pacienta	820,00 Kč
Vyžádané akutní ošetření mimo pracovního času VÍKEND	2 700,00 Kč
Artikulace malého rozsahu (10 min)	400,00 Kč
Artikulace velkého rozsahu (20 min)	700,00 Kč
Chirurgická konzultace	820,00 Kč
Implantologická konzultace	820,00 Kč
Parodontologická konzultace	820,00 Kč
Pedostomatologické ošetření 1/2 hod	3 210,00 Kč
Pedostomatologické ošetření 1 hod	6 340,00 Kč
Záloha za rezervaci termínu	1 500,00 Kč
Odpočet zálohy na rezervaci termínu	-1 500,00 Kč
Krátký administrativní úkon	130,00 Kč

6. Laboratoř

- Laboratorní vyšetření poskytují důležité informace o zdravotním stavu člověka
- Začíná odběrem vzorku (krve, moči atd.), z něhož se následně provádí rozbor.
- Lékař jej může doporučit v rámci preventivní péče nebo v případě podezření na onemocnění a v tomto případě se jedná o službu hrazenou z veřejného pojištění.
- Soukromé platby vznikají bez doporučení lékaře (regulační limity)
- Vyšetření, které požaduje sám pacient, a které je hrazeno z nákladů pacienta

- 40 % - vyšetření kardiovaskulární onemocnění.
- 18 % - vyšetření homocysteinu,
- 15 % - vyšetření jater a slinivky
- 12 % - vyšetření boreliózy,
- vyšetření štítné žlázy či diabetu.
- alergologické vyšetření ImmunoCAP ISAC

CENÍK – BIOCHEMIE

str. 1/3

Název vyšetření	cena bez DPH	s DPH
Hematologie		
KO základní	26 Kč	31 Kč
KO + 5 populační dif.	65 Kč	79 Kč
Retikulocyty (pouze s KO/KO + diff)	66 Kč	80 Kč
Sedimentace erytrocytů (ESR - SF)	28 Kč	34 Kč
Hemokoagulace		
Protrombinový čas (Quick)	84 Kč	102 Kč
aPTT	77 Kč	93 Kč
Fibrinogen	217 Kč	263 Kč
Trombinový čas	55 Kč	67 Kč
Antitrombin	181 Kč	219 Kč
D-dimer	254 Kč	307 Kč
Protein C	736 Kč	891 Kč
Protein S	869 Kč	1 051 Kč
APC rezistence	346 Kč	419 Kč
Lupus anticoagulans	191 Kč	231 Kč
Imunohematologie		
KS + Rh (D) faktor	163 Kč	197 Kč
KS + karta krevní skupiny	250 Kč	303 Kč
Coombs přímý (PAT)	114 Kč	138 Kč
Screen antiery. protilátek	137 Kč	166 Kč
Speciální odběry		
Eo. z nos. sekretu (2 nátěry)	48 Kč	58 Kč
Index ALP v leuko. (nebo 2 nativ. nátěry)	180 Kč	218 Kč
Metabolismus FE		
Fe	19 Kč	23 Kč
Transferin	167 Kč	202 Kč
TIBC - vaz. kapacita	78 Kč	94 Kč
Solubilní TRF receptor	313 Kč	379 Kč
Feritin	229 Kč	277 Kč
Acidobazická rovnováha		
ABR (acidobazická rovnováha)	73 Kč	88 Kč
Laktát	53 Kč	64 Kč
Základní biochemie		
Na	20 Kč	24 Kč
K	22 Kč	27 Kč
Cl	15 Kč	18 Kč

Název vyšetření	cena bez DPH	s DPH
Kreatinin	17 Kč	21 Kč
Cystatin C	277 Kč	335 Kč
Kyselina močová	22 Kč	27 Kč
Bilirubin celkový	16 Kč	19 Kč
Bilirubin konjugovaný	15 Kč	18 Kč
ALT	18 Kč	22 Kč
AST	18 Kč	22 Kč
GGT	21 Kč	25 Kč
ALP	18 Kč	22 Kč
Izoenzymy ALP	310 Kč	375 Kč
CK	30 Kč	36 Kč
LD	22 Kč	27 Kč
Izoenzymy LD	95 Kč	115 Kč
α - amyláza	37 Kč	45 Kč
Amyláza pankreatická	47 Kč	57 Kč
Lipáza	84 Kč	102 Kč
Cholinesteráza	17 Kč	21 Kč
ACP	28 Kč	34 Kč
Žlučové kyseliny	495 Kč	599 Kč
Celková bílkovina	15 Kč	18 Kč
Albumin	15 Kč	18 Kč
ELFO + celková bílkovina	78 Kč	94 Kč
Imunofixace	1 222 Kč	1 479 Kč
CRP	149 Kč	180 Kč
ASLO	111 Kč	134 Kč
Revmatoidní faktor	111 Kč	134 Kč
Sérový amyloid A	274 Kč	332 Kč
ACE (SACE)	216 Kč	261 Kč
Neopterin	1 038 Kč	1 256 Kč
Prokalcitonin	788 Kč	953 Kč
Diabetologie		
Glukóza v plazmě	15 Kč	18 Kč
HbA1c - glyk. hemoglob.	205 Kč	248 Kč
oGTT - glyk. křivka	73 Kč	88 Kč
Inzulín	159 Kč	192 Kč
C-peptid na lačno	192 Kč	232 Kč
C-pepitd po zátěži	192 Kč	232 Kč

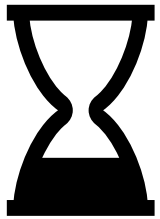
Název vyšetření	cena bez DPH	s DPH
Hormony a vitamíny		
TSH	176 Kč	213 Kč
fT4 - volný T4	183 Kč	221 Kč
T4 celkový	133 Kč	161 Kč
fT3 - volný T3	184 Kč	223 Kč
T3 celkový	133 Kč	161 Kč
HCG	188 Kč	227 Kč
LH	163 Kč	197 Kč
FSH	163 Kč	197 Kč
Prolaktin	172 Kč	208 Kč
Estradiol	199 Kč	241 Kč
Progesteron	179 Kč	217 Kč
Testosteron	179 Kč	217 Kč
SHBG	265 Kč	321 Kč
DHEAS	146 Kč	177 Kč
Vitamín B12	253 Kč	306 Kč
Akt. vit B12	253 Kč	306 Kč
Foláty - kyselina listová	252 Kč	305 Kč
Kortizol	189 Kč	229 Kč
Kardinální markery		
Troponin I	988 Kč	1 195 Kč
Myoglobin	294 Kč	356 Kč
CK-MB mass	42 Kč	51 Kč
BNP	853 Kč	1 032 Kč
hsCRP	274 Kč	332 Kč
Moč ranní		
Moč chem. + sed.	31 Kč	38 Kč
Ery ve fázovém kontrastu	25 Kč	30 Kč
Glukóza	15 Kč	18 Kč
Amyláza	37 Kč	45 Kč
Pankreatická amyláza	47 Kč	57 Kč
U-albumin (mikroalb.) ACR, U-kreatinin (ACR)	144 Kč	174 Kč
Osmolalita	12 Kč	15 Kč
Imunofix. moče monoklon. (BJ)	1 195 Kč	1 446 Kč
Moč sbíraná		
ELFO moče (typizace proteinurie)	355 Kč	430 Kč
Hamburgerův sediment	31 Kč	38 Kč

Vzorový příklad

Biochemie		
Vyšetření	Cena bez DPH	Cena s DPH 21%
Urea	24 Kč	29 Kč
Kreatinin	23 Kč	28 Kč
Kyselina močová	30 Kč	36 Kč
GF MDRD	69 Kč	83 Kč
CKD-EPI	69 Kč	83 Kč
Natrium	35 Kč	42 Kč
Kalium	35 Kč	42 Kč
Chloridy	35 Kč	42 Kč
Ca	35 Kč	42 Kč
Ca ionizovaný	48 Kč	58 Kč
P	23 Kč	28 Kč
Mg	29 Kč	35 Kč
Fe	29 Kč	35 Kč
TIBC (celk. vazebná kap. Fe)	115 Kč	139 Kč
Transferin	250 Kč	303 Kč
Saturace transferinu železem	185 Kč	224 Kč
Ferritin	270 Kč	327 Kč
Bilirubin celkový	23 Kč	28 Kč
Bilirubin konjugovaný	23 Kč	28 Kč
ALT	25 Kč	30 Kč
AST	25 Kč	30 Kč
GGT	25 Kč	30 Kč
ALP	25 Kč	30 Kč
Amyláza	59 Kč	71 Kč
Amyláza pankreatická	50 Kč	61 Kč
Lipáza	78 Kč	94 Kč
Cholinesteráza	25 Kč	30 Kč
LD	29 Kč	35 Kč
CK	35 Kč	42 Kč
Celková bílkovina	23 Kč	28 Kč
Albumin	23 Kč	28 Kč

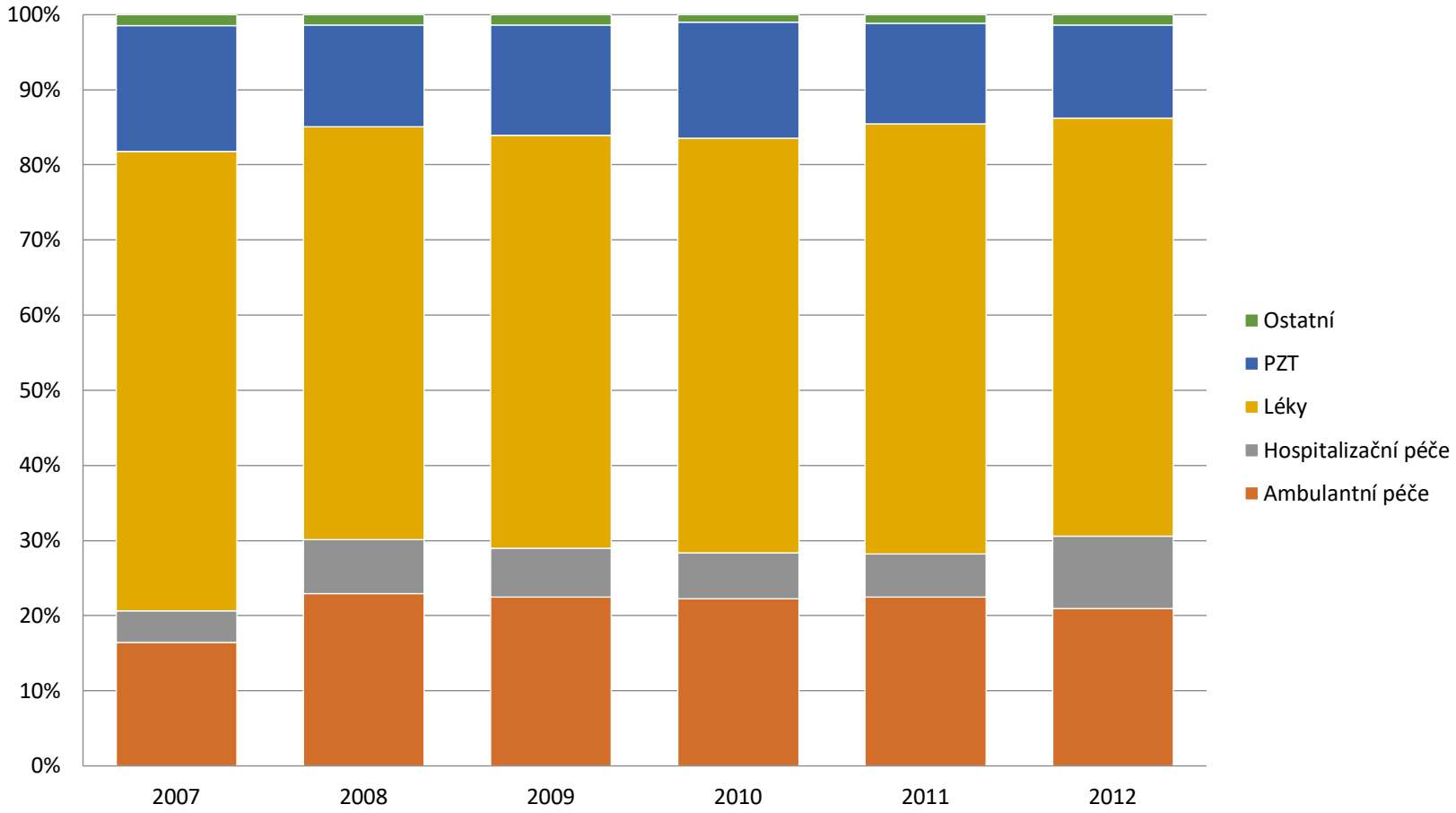
Zamyslete se….

- Dle struktury celkových přímých výdajů ve zdravotnictví, která z přímých plateb představuje největší část?

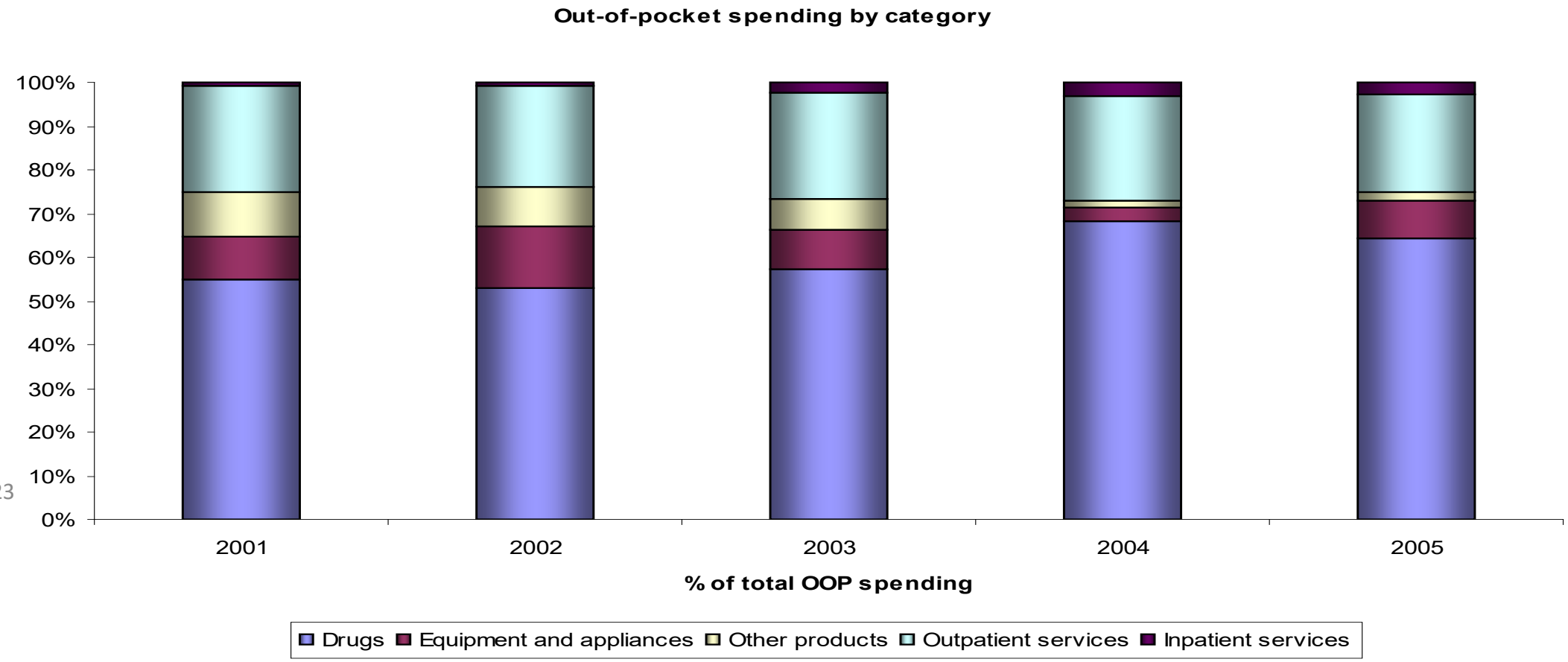

Struktura soukromých výdajů na zdraví v ČR

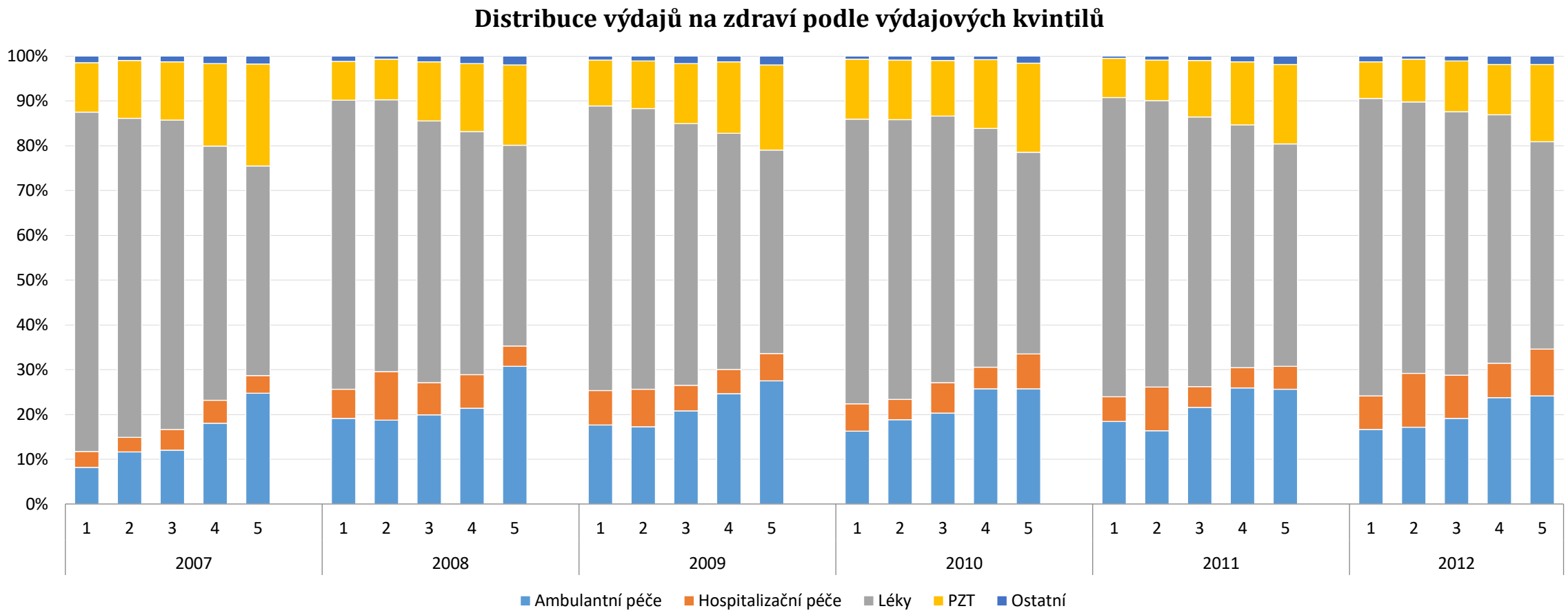

Struktura soukromých výdajů na zdraví v SR

Rozvoj vzdělávací a dalších činností a podpora kvality na VŠE v Praze, r. č. CZ.02.2.69/0.0/0.0/16_015/0002342

2007-2012 v ČR dle výdajových kvintilů

Finanční ochrana

- Dosažena, když soukromé platby potřebné k získání zdravotních služeb nevystavují obyvatelstvo finančnímu riziku a neohrožují životní úroveň.
- Existují různé způsoby organizace financování zdravotnických systémů, aby se zajistilo, že populace bude finančně chráněna. Je však zřejmé, že zdravotnické systémy musí mít převažující závislost na zdrojích veřejných příjmů.
- Mohlo by se zdát, že špatná finanční ochrana ve zdravotnictví je fenoménem především chudších zemí. Problém týkajíce se i vyspělých ekonomik.
- Příkladem je USA, kde finanční ochrana v oblasti zdraví je nedostatečná pro široký segment obyvatel.
- Obzvláště chudé rodiny a osoby chronicky nemocné jsou finančně citlivé na výdaje na zdravotní péči.

Finanční ochrana

- většina modelů zdravotnických systémů má ve svém způsobu financování zakomponované **nástroje na finanční ochranu obyvatelstva**
- mezi používané nástroje finanční ochrany patří: **mechanismy sdružování finančních rizik a placení zdravotního pojištění** (předplacené prostředky), které se týkají většiny nebo všech obyvatel
- kromě toho se používají také **cílené nástroje**, které mají za úkol **dodatečně ochránit určité skupiny obyvatelstva** – např. ochranné limity
- za účelem stanovení výše finančních rizik u finančně nejzranitelnějších skupin obyvatel se uskutečňují **průzkumy domácností,** které získávají **údaje o využití zdravotní péče a výdajích** na péči

Indikátory

fm.vse.cz

FINANČNÍ OCHRANA

- **Makro přístup**
  - **Kakwani index (gini koef-koef koncentrace)**
    - hodnota -1 až 1 (měří progresivitu (+)/regresivitu (-) financování
    - regresivní zasahuje chudé (přímé platby)
    - progresivní zasahuje bohaté
- **Mikro přístup**
  - **Katastrofické výdaje na zdraví**

Finanční příspěvky domácnosti do zdravotnického systému přesáhly 40% zbývajících příjmů po splnění všech potřeb na žití.

  - **Zbídačené domácnosti**

Zbídačené jsou domácnosti, které nejsou považované za chudé, ale stanou se chudými po započtení přímých plateb na zdraví

  - **Index spravedlivosti finančních příspěvků**

Index může nabývat hodnoty od 0 do 1, přičemž čím více se blíží hodnota indexu k jedné, tím je systém spravedlivější.

1. Mikro pohled

a) Katastrofické výdaje na zdraví
b) Zbídačené domácnosti
c) Index spravedlnosti finančních prostředků

a) Katastrofické výdaje

- o katastrofických výdajích mluvíme, když **domácnosti vynakládají velkou část** svých **příjmů** za **zdravotní péči**
- "velká část" znamená, že jejich zdravotní **výdaje přesahují** určitý **práh** měřený z hlediska **příjmu** domácnosti **po odečtení životních nákladů, jako jsou potraviny a bydlení**
- **Disponibilní příjem =** Příjmy – životní náklady (potraviny, bydlení, oděvy)
- **WHO:** Soukromé platby domácnosti na zdraví přesahují **40 % disponibilního příjmů**
- Používá se jako indikátor k monitorování toho, **jak dobře funguje** zdravotní **systém** z hlediska **finanční ochrany**

FINANČNÍ OCHRANA V ČR

WHO metodika	Katastrofické výdaje na zdraví, model různých hranic							
(potraviny)	2007				2008			
	10%	20%	30%	40%	10%	20%	30%	40%
Počet domácností ve vzorku	77	9	2	0	116	10	4	2
Procento domácností ve vzorku	2,60%	0,30%	0,07%	0,00%	3,95%	0,34%	0,14%	0,07%
Počet domácností v ČR	110 572	12 924	2 872	0	165 287	14 249	5 700	2 850
	2009				2010			
	10%	20%	30%	40%	10%	20%	30%	40%
Počet domácností ve vzorku	112	15	2	2	111	8	1	1
Procento domácností ve vzorku	3,86%	0,52%	0,07%	0,07%	3,79%	0,27%	0,03%	0,03%
Počet domácností v ČR	160 208	21 456	2 861	2 861	155 838	11 232	1 404	1 404
	2011				2012			
	10%	20%	30%	40%	10%	20%	30%	40%
Počet domácností ve vzorku	103	4	2	1	102	11	2	1
Procento domácností ve vzorku	3,55%	0,14%	0,07%	0,03%	3,52%	0,38%	0,07%	0,03%
Počet domácností v ČR	144 776	5 622	2 811	1 406	142 409	15 358	2 792	1 396

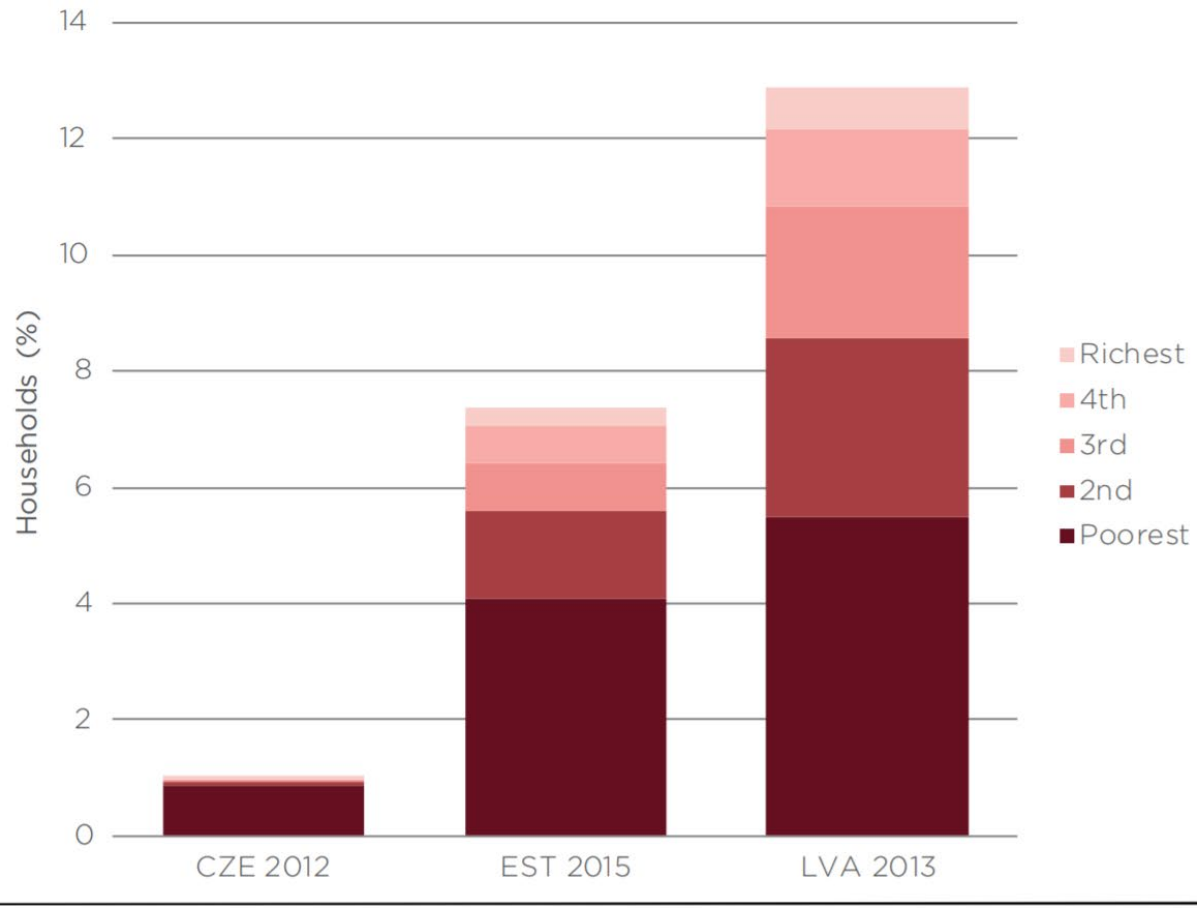
Rozvoj vzdělávací a dalších činností a podpora kvality na VŠE v Praze, r. č. CZ.02.2.69/0.0/0.0/16_015/0002342

FINANČNÍ OCHRANA V ČR

ALTERNATIVNÍ WHO METODIKA	Katastrofické výdaje na zdraví, model různých hranic							
(bydlení, odívání)	2007				2008			
	10%	20%	30%	40%	10%	20%	30%	40%
Počet domácností ve vzorku	216	50	13	5	324	57	22	7
Procento domácností ve vzorku	7,29%	1,69%	0,44%	0,17%	11,04%	1,94%	0,75%	0,24%
Počet domácností v ČR	310 176	71 800	18 668	7 180	461 664	81 219	31 348	9 974
	2009				2010			
	10%	20%	30%	40%	10%	20%	30%	40%
Počet domácností ve vzorku	297	72	14	7	297	63	18	4
Procento domácností ve vzorku	10,24%	2,48%	0,48%	0,24%	10,13%	2,15%	0,61%	0,14%
Počet domácností v ČR	424 836	102 991	20 026	10 013	416 971	88 448	25 271	5 616
	2011				2012			
	10%	20%	30%	40%	10%	20%	30%	40%
Počet domácností ve vzorku	305	53	11	4	322	54	19	9
Procento domácností ve vzorku	10,50%	1,83%	0,38%	0,14%	11,12%	1,86%	0,66%	0,31%
Počet domácností v ČR	428 707	74 497	15 462	5 622	449 566	75 393	26 527	12 566

Mezinárodní srovnání – Česko, Estonsko, Litva

Fig. 7. Incidence of catastrophic out-of-pocket payments overall and by consumption quintile

CZE: Czech Republic; EST: Estonia; LVA: Latvia.

Sources: Kandilaki (in press), Taube et al. (in press), Võrk (in press).

b) Zbídačené domácnosti

WHO	Zbídačené domácnosti					Procento ve vzorku					Počet domácností v ČR				
	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
2007	0	0	0	0	0	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0	0	0	0	0
2008	0	0	0	0	0	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0	0	0	0	0
2009	1	0	0	0	0	0,20%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	1 430	0	0	0	0
2010	0	0	0	0	0	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0	0	0	0	0
2011	0	0	0	0	0	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0	0	0	0	0
2012	0	0	0	0	0	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0	0	0	0	0

WHO alter. m.	Zbídačené domácnosti					Procento ve vzorku					Počet domácností v ČR				
	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
2007	7	0	0	0	0	1,38%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	10 052	0	0	0	0
2008	20	1	0	0	0	4,03%	0,18%	0,00%	0,00%	0,00%	28 498	1425	0	0	0
2009	10	0	0	0	0	1,98%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	14 403	0	0	0	0
2010	16	0	0	0	0	3,04%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	22 463	0	0	0	0
2011	16	0	0	0	0	2,93%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	22 490	0	0	0	0
2012	14	0	0	0	0	2,61%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	19 546	0	0	0	0

c) Index spravedlnosti finančních příspěvků

- ukazatelem nerovnosti/spravedlnosti finančních příspěvků domácností do systému zdravotnictví
- silněji zohlední ty domácnosti, které čelí katastrofickým výdajům na zdraví.
- Index může mít hodnotu mezi 0 a 1, přičemž čím spravedlivější systém, tím blíže je hodnota indexu k hodnotě 1.
- V ČR se index příspěvků blíží k hodnotě 0,95 v každém roce. Vycházíme-li z alternativní metodiky, tento index se snižuje na hodnotu 0,90

	Metodika WHO	Alternativní metodika
2007	0,9516	0,9148
2008	0,9416	0,8994
2009	0,9448	0,9078
2010	0,9466	0,9081
2011	0,9505	0,9131
2012	0,9376	0,930

Nástroje finanční ochrany v ČR

1. Veřejné zdravotní pojištění
2. Zdravotní pojištění hrazené státem (důchodci, děti, matky na mateřské..)
3. Nulový doplatek v každé lékové skupině
4. Generická preskripce
5. Osvobození od regulačních poplatků
6. Ochranný limit
7. Soukromé zdravotní pojištění

Finanční ochrana

Příklad v ČR: Ochranný limit jako nástroj finanční ochrany

- v 2008 byly ve zdravotnictví zavedeny regulační poplatky s cílem zamezení plýtvání a nadužívání zdravotnických služeb
- nakolik se ale předpokládalo, že opatření může vybraným domácnostem přinést katastrofické výdaje, vláda zároveň uvedla do praxe ochranný limit
- ochranný limit je maximální roční částka, kterou měl pacient zaplatit z vlastních zdrojů za zdravotní péči a léky.
- Byl stanoven ve výši:
  - 2 500 Kč u dětí mladších 18 let a u pojištěnců starších 65 let
  - 5 000 Kč u ostatních pojištěnců
- hlavními adresáty tohoto nástroje byli především chronicky nemocní

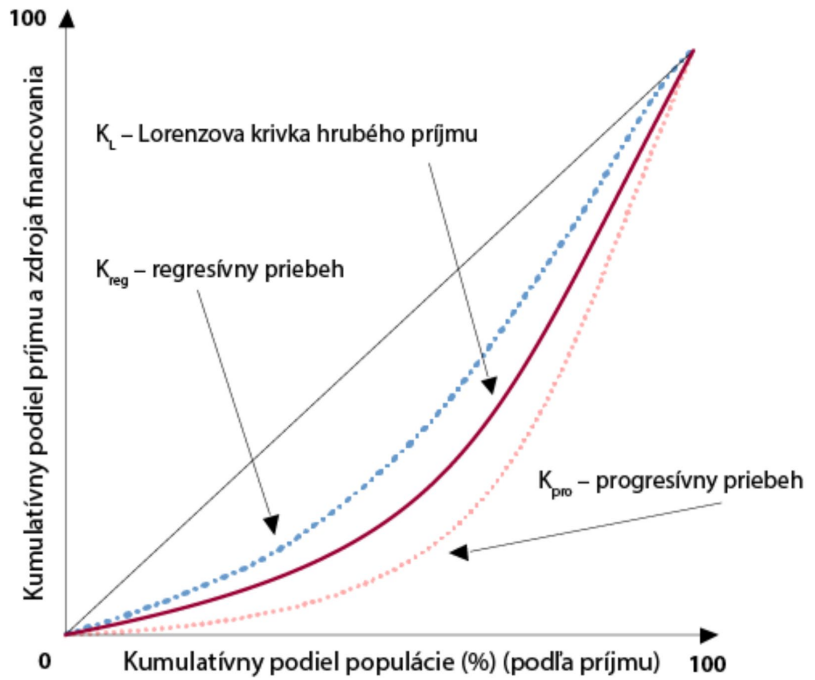
2. Makro pohled

- Kakwani index

Kakwani index

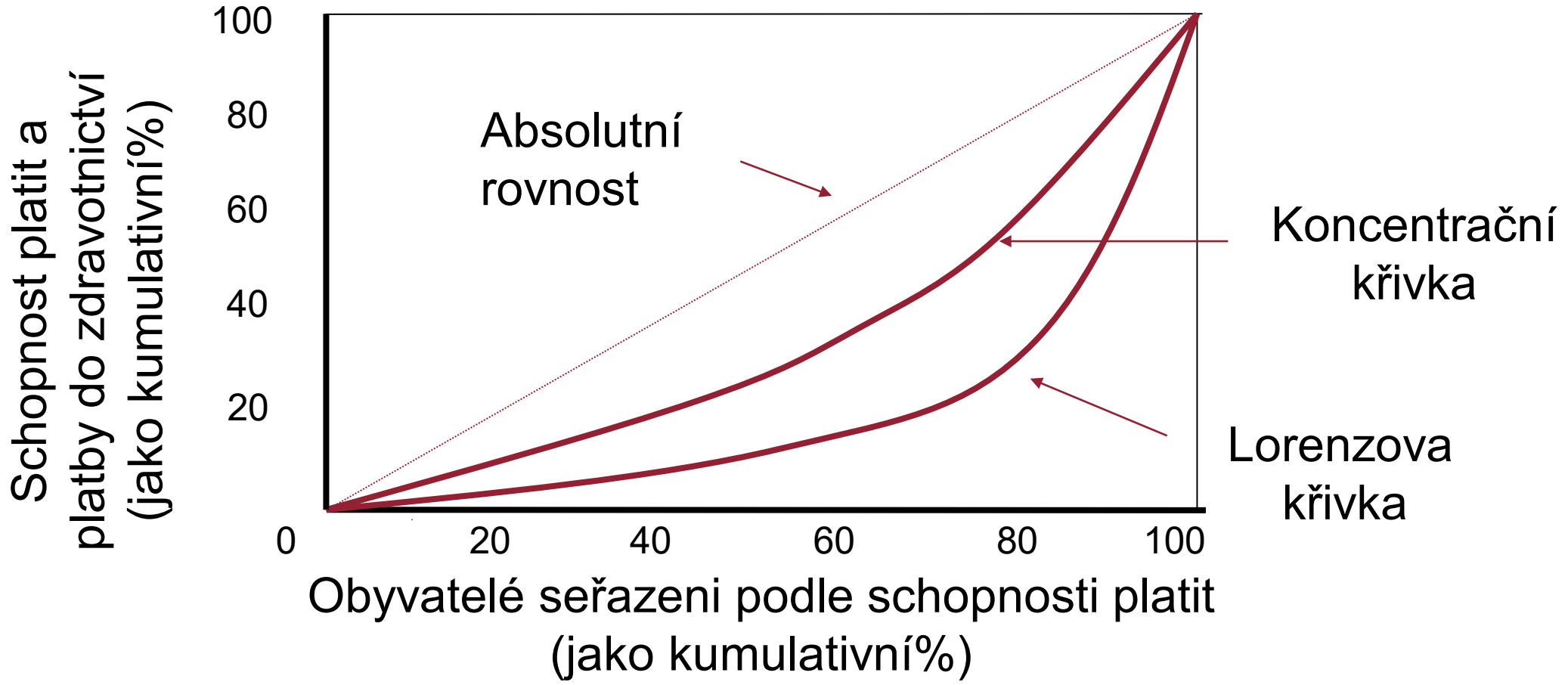
- Kakwani index ve zdravotnictví nám pomáhá měřit, **v jakém rozsahu a kterým směrem** se zdravotní **systém odklání od proporcionality**, tj. **konceptu spravedlivého financování**
- měří se **vertikální spravedlnost financování** zdravotního systému
  - Vertikální znamená, že **lidé s vyšším příjmem platí více**

    K_L je Lorenzova křivka hrubého příjmu. se kterou se porovnávají kumulační křivky (K_{reg}, K_{pro}).
    Tyto ukazují, jak se chová kumulativní podíl formy financování k jednomu konkrétnímu kumulativnímu podílu populace rozdělenému podle příjmu.
    1. Proporcionální forma financování je, když průběh křivky K_L je identický s kumulační křivkou
    2. Stoupají platby populace s narůstajícím příjmem, pak je to progresivní forma financování (K_{pro})
    3. Klesající platby populace s narůstajícím příjmem, pak mluvíme o regresivní formě (K_{reg})

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Lorenzova křivka (schopnost platit)
Koncentrační křivka (platba)

Shrnutí

- Finanční ochrana znamená, že pacienti v důsledku čerpání zdravotní péče nejsou vystaveni katastrofální úrovni výdajů na zdravotnictví
- Soukromé platby tvoří jen doplnkovou část rozpočtu zdravotnictví
- Nástroje finanční ochrany: Veřejné zdravotní pojištění, Zdravotní pojištění hrazené státem (důchodci, děti, matky na mateřské..), Nulový doplatek v každé lékové skupině, Generická preskripce, Osvobození od regulačních poplatků, Ochranný limit, Soukromé zdravotní pojištění
- Kakwani index pomáhá měřit **vertikální spravedlnost financování** zdravotního systému, tzn. lidé s větším příjmem platí více

- Dotazy?

- Děkuji za pozornost!

Zdroje

- KANDILAKI, Daniela. Finanční ochrana ve zdravotnictví České republiky v kontextu New Public Managementu. 2014. PhD Thesis. Vysoká škola ekonomická v Praze.
- Hsiao, 2001
- WHO, 2007-2012